

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Articulus Tertius. Quid sit dimensio mystica.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

pro vt diu, vel modicum durat, alta, vel infima complectitur; quorum quidem obseruatio, (eo fine vt magis conformiter interioritas instituat) industria quædam est. Et quia [quantò humanus intellectus est altior, tantò ex paucioribus plura cognoscit,] & [ex hoc quod aliquis habet alicuius scientiæ habitum, ex ipsa præsentia h habitus est potens percipere illa, quæ subsunt illi habitui,] hinc [excitatus cum reuerentia motus cordis se quasi per distincta c verba explicat, dum sese per innumeros modos admirationis format,] ita vt quantò plura intellecta actu in sece nobis fecerit tantò perfectius intellectus agens continuetur in nobis;] & eiusmodi [industria diuabitur contemplatio, vt separetur homo ab omni eo, quod Deus non est, etiam à seipso.] non enim [hæc visio inquietam curiositatem excitat, sed sedat.] sic namque essentia cuius odoris suauitas mentem superat ab igneis, mundissimisque mentibus, sursum ferri cognitionis causa vult, diuinosq; afflatus suos in beatissimis illis diuisionibus & effusionibus ijs largitur, [qui ipsam f ita excellenti modo excitant.] lam verò ex dictis cum satis colligi possit, industrias mysticas pro instituenda, & continuanda fruitione omninò necessarias esse; consequenter dicendum erit, vndè, & quomodo similes industria formari possint,

Quid sit Dimensio Mystica.

ARTICVLVS TERTIVS.

VT ergò ordinatè, industria ex mysticis vigilijs exurgentes, ad actus exercitium deducantur, & fruitioni diuinæ continuandæ inseruiant; oportet altissimas, & summè spirituales mentis perceptiones, & transformantia diuinæ naturæ consortia, in [primum g principium nostræ cognitionis, quod sensus est quodammodo resolvere;] vt omnia de quibus iudicamus, & certò, & ordinatè discamus intelligere. hinc [mens nostra tanquam h mensura dicitur, eo quod alia omnia metiatur dans singulis formam, & pondus suum, cunctaque distribuat, atque partiat,] atque ita in imaginatione Empedoclis de Dei infinitate resultabat dimensio spherica cum diceret: Deus est circulus, cuius centrum est vbique, circumferentia nusquam. sic etiam dicitur. [Deus magnus, i Paruus, Idem, Similis, Dissimilis:] imò etiam iuxta Apostolum habet k latitudinem, longitudinem, sublimitatem, & Profundum. quæ quidem, & similia nomina de Deo, licet [quantum ad modum l significandi deficient: tamen, quantum ad significatum substantiale, vera sunt, & verum dicunt.]

Infinita ergò illa, & interminabilis diui-

a S. Tho. l. 2. cont. gent. c. 98. b q. 10. de ment. art. 8. c. c Greg. l. 2. mor. c. 5. d S. Bonau. ser. 2. de Lum. Eccl. e Idem 7. Itin. in prol. d. 5. & Bern. ser. 23 in Cant. f S. Dion. de Eccl. Hier. c. 4. g S. Thomas q. 12. de verit. a. 3. ad 2. h Taul. Dom. 13. post Trin. ser. 2. i S. Dion. de diu. nom. cap. 9. k Ephes. 9. l S. Thom. 1. p. q. 13. a. 2. & a. 3. c.

diuinæ essentia perfectio, cum in mente purissimè illuxerit, sui aliquam similitudinem imprimit, quæ ubi ad imaginationis infima descenderit, dimensionis alicuius imaginem subit. [magis enim vniuersalia, *a* & communia, sunt priora in nostra intellectuali, & sensitua cognitione.] Vndè & dici potest, Dimensio mystica est particula, vestigium, seu interpres notitiæ diuinæ in imaginatione resultans. quod sit dimensio quædam, hoc commune est ad res omnes finitas; at quod diuinæ naturæ sit repræsentatio infima, nostram descriptionem respicit. ita vt reuera [sint *b* ea quæ videntur, eorum quæ sub aspectum non cadunt, certæ, claræque imagines.] ordine itaque retrogrado, id quod de Deo, & communicatione primi boni in hac vita accipitur, in infima potentia substantiæ spiritualis, habet imaginem spatij, & circumferentiæ cœli cœlorum, aut alterius alicuius situs, vel dimensionis; in intellectu agente speciem intelligibilem, in intellectu patiente verbum mentis, & rationem rei cognitæ; in Transcendentia autem intellectuali, seu amatiua parte, simplex bene-affici.

Sunt ergò dimensiones mysticæ, [sensus *c* amoris diuini, & quædam particula rationis, ac sapientiæ,] quæ loco phantasiæ exemplari, & *d* vmbra de feruiunt futurorum. quo ita [hominis cognitio *e* à sensu oriatur] [etiam

in ijs quæ *f* sensum excedunt,] eiusque ratio per signa veritatem colligat, ac etiam vt terminus creaturarum, primo rerum principio vniatur; & quadam circulatione perfectio rerum concludatur.] quam autem ad praxin hæc sint scitu necessaria, magis constabit ex sequentibus;

Sine dimensionis aliqua similitudine, nec verbo, nec scripto quidquam tractari posse de mysticis.

ARTICVLVS QVARTVS.

Ipsa causa prima cum sit omni generatione superior, nec aliquid sufficiat ad narrationem eius, propter magnitudinem esse ipsius [*h* vnum ipsum id quoque, quod incognitum est, quod est essentia superius, *i* bonum ipsum quid verè sit, trinam vnitatem dico, quæ vna Deus est, & simul bonum, nec dici potest, nec cogitari neque eius sensus est vllus, neque visio, neque opinio, neque nomen, neque oratio, neque tactus, neque scientia: difficilisque diuinorum nominum tractatio.] & idè [de rebus *k* simplicibus loqui non possumus, nisi per modum compositorum, à quibus cognitionem accipimus; & de Deo loquentes vtimur nominibus concretis, vt significemus eius substantiam. quia apud nos non subsistunt nisi composita, & vtimur nominibus

a 1. p. quest. 85. a. 3. c. *b* S. Dion. Epist. ad S. Ioan. Apost. *c* S. Dion. de diu. nom. c. 7. *d* Hic a. 1. *e* Hebr. 8. *f* S. Thom. cont. gent. *g* Ibid. l. 1. c. 12. *h* Aristot. in lib. de cau. *i* S. Dion. de diu. nom. c. 1. *k* S. Thom. 1. p. q. 3. a. 3. ad 1. *l* S. Bonau. 5. Itin. ater. d. 5.